

Ektopični sečevod

Pogostejši pri psičkih

Ektopični sečevod je sečevod, ki se v mehur ne izteka na normalnem mestu, ampak nižje, najpogostejše v vratu mehurja in sečnici, redkeje pa v vagini in maternici. Je kongenitalna napaka, ki nastane zaradi nepravilnega razvoja zarodkovega sečevoda.

Pogostejše prizadete pasme psov so sibirski husky, labrador, zlati prinašalec, novofundlanec, angleški buldog, zahodnovišavski terier, fox terier, skye terier, koder, valižanski korgi in mehkodlaki pšenični terier. Na kliniki smo v zadnjih desetih letih ugotovili, da je ektopični sečevod zelo pogost tudi pri kraških ovčarjih (slika 1), vendar pa pasma v literaturi še ni zapisana med predisponirane, saj gre v svetovnem merilu za maloštevilčno in neraziskano pasmo.

Ektopični sečevodi se pojavljajo tudi pri psih pasme kraški ovčar. Na sliki je dva meseca stara kraška ovčarka, pri kateri so uhajanje urina opazili že od rojstva.

Dosedanje izkušnje z boleznijo

Vse živali, pri katerih smo na kliniki v zadnjih desetih letih diagnosticirali ektopične sečevode, so bile samice, kar se sklada s podatki v strokovni literaturi, da so ektopični sečevodi pogostejši pri psičkih. Povprečna starost psičk pri katerih to malformacijo ugotovimo, je šest mesecev. Treba je upoštevati dejstvo, da lastniki uhajanja urina ne opazijo takoj, tolmačijo ga kot nenavajenost na čistočo ali kot

posledico vnetja sečil, kar pogosto zavede tudi veterinarje. Pri samcih se težave z ektopičnimi sečevodi pokažejo kasneje, pri starosti dve leti. Lahko pa zaradi dolge sečnice in sečnične zunanje mišice zapiralke, ki pri samcih ohranjata nadzor nad uriniranjem, ostanejo nediagnosticirani.

Znaki

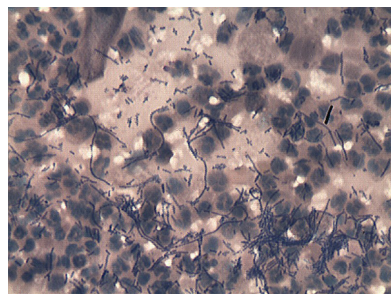
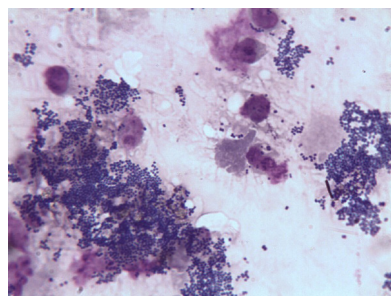
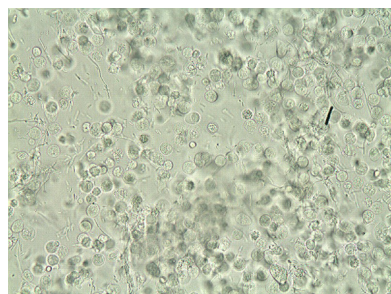
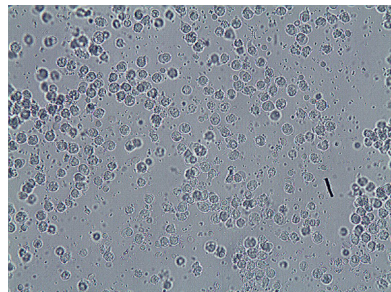
Najbolj očiten znak obolenja je občasno ali stalno uhajanje urina. V več kot polovici primerov je uhajanje urina stalno prisotno od rojstva. Zaradi uhajanja urina je dlaka okoli zunanjih genitalij mokra in je lahko spremenjene barve, pogosta pa so tudi vnetja kože (slika 2). Lastniki opažajo še pogostejše lizanje vulve ali prepucija ter specifičen smrad urina in/ali psa.

Vnetje kože in mokra smrdeča dlaka okrog vulve

Pri psih z ektopičnimi sečevodi so zelo pogoste okužbe mehurja. Z analizo urina najdemo bakterije, lahko tudi rdeče in bele krvničke (slika 3). Z mikrobiološko preiskavo urina izoliramo vrsto bakterije, s testiranjem občutljivosti izoliranih bakterij za različne antibiotike na gojišču pa lahko ugotovimo, ali so bakterije odporne proti antibiotikom.

Pri psih z ektopičnimi sečevodi so pogoste tudi druge sočasne nepravilnosti in bolezni urogenitalnega trakta, kar otežuje tako diagnostiko kot tudi

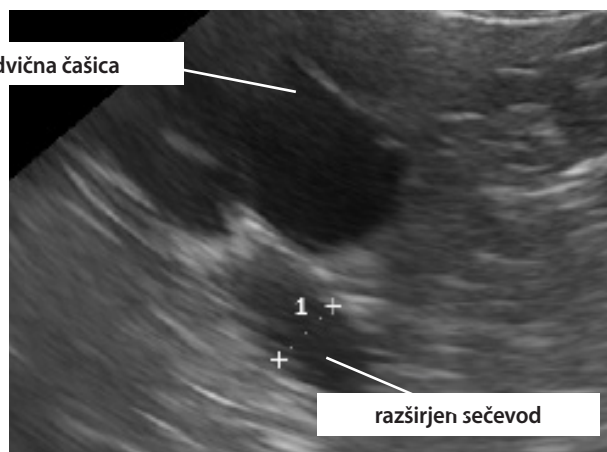
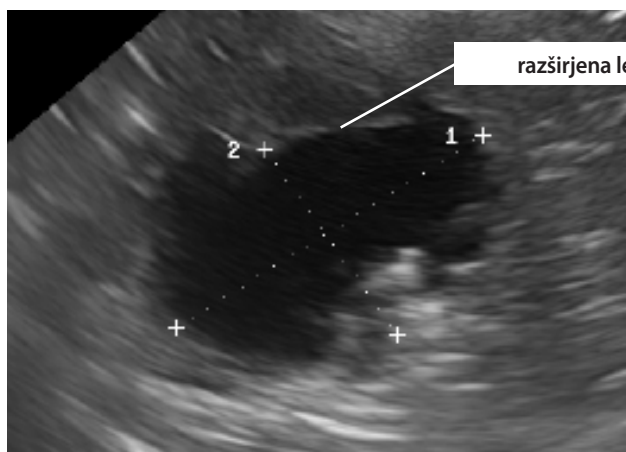

Urinski sediment pod mikroskopom – bakterije, rdeče in bele krvničke (A in B brez barvanja, povečava 400x; C in D barvilo Diff Quick, povečava 1000x)

oceno uspešnosti terapije. Največkrat ugotovimo okužbo sečil, pomanjkljivo delovanje zapiralke sečnice, razširjene sečevode in ledvične čašice (slika 4), ipd.

Diagnoza

Diagnostika ektopičnih sečevodov vključuje ekskretorno urografijo (rentgensko slikanje po intraveno-

Ultrazvočna preiskava - razširjena ledvična čašica in sečevod

Retrogradna kontrastna urografija

znem kontrastu), retrogradno kontrastno urografijo (rentgensko slikanje po kontrastu vbrizganem skozi sečnico, slika 5), pneumocistografijo (rentgensko slikanje po zraku vbrizganem skozi sečnico), ultrazvočno preiskavo, CT (računalniško vodeno tomografijo) s kontrastom, uretrocistoskopijo (endoskopsko preiskavo notranjosti spodnjih sečil) itd.

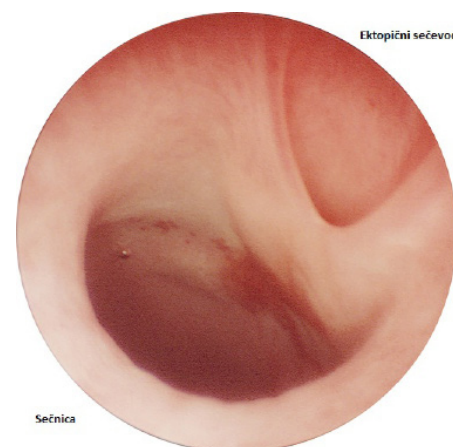
Ekskretorna urografija je bila zelo dolgo najpomembnejša metoda za diagnostiko ektopičnih sečevodov, saj zagotavlja podatke o položaju, velikosti in morfologiji sečevodov. Daje pa tudi zanesljivo oceno drugih nepravilnosti zgornjih sečil. Vendar zadnje raziskave ugotavljajo, da sta še bolj natančni metodi CT s kontrastom in uretrocistoskopija, saj omogočata natančno razvrščanje ektopičnih sečevodov ter diagnostiko sočasnih prirojenih napak spodnjega urogenitalnega trakta. Podatke o strukturi sečnice in morfologiji spodnjega dela sečevoda lahko dobimo tudi s pneumocistografijo in retrogradno kontrastno urografijo. Ultrazvočna preiskava je praktično zelo uporabna, saj je cenejša, ne zahteva pomirjeval ali anestezije ter ponavljajočih rentgenskih slikanj. Res pa je, da ni dovolj

natančna. Z ultrazvokom namreč postavimo diagnozo ektopičnega sečevoda, če lahko sečevodu sledimo mimo normalnega mesta iztekanja v mehur, vendar pa težko vidimo sečevod, ki ni razširjen. Cistoskopija (pregledovanje sečnih poti s kamero/endoskopom) je poleg CT slikanja s kontrastom najbolj zanesljiva metoda in jo preferiramo na naši kliniki.

Zdravljenje

Kljub temu, da lahko zdravlja izboljšajo nadzor nad uriniranjem, priporočamo kirurško zdravljenje kirurški poseg ali lasersko ablacijo (odstranitev z laserjem). S kirurškim posegom se premesti ustje ektopičnega sečevoda v normalno področje iztekanja sečevoda v sečni mehur ali/in podveže ektopične podaljške. Izbira kirurške tehnike je odvisna od tipa ektopičnega sečevoda. Pri amputaciji sečevoda pride do poškodbe živčevja in krvnih žil, začasno je prizadeto ritmično krčenje sečevoda, kar lahko povzroči nastanek zožitev ali razširitev delov sečevoda in/ali okužbo sečil.

Postoperativna oskrba vključuje ustrezno tekočinsko terapijo za vzpodbuditev uriniranja v kombi-

Ektopični sečevod diagnosticiran s pomočjo endoskopa

naciji s protimikrobnimi zdravili za učinkovito zdravljenje okužbe. Razširitve sečevodov in ledvičnih čašic se izboljšajo z vzpostavitvijo stika med sečevodom in sečnim mehurjem, ponavadi v dveh mesecih po operaciji.

Eni do dvema tretjinama psov žal tudi po kirurškem zdravljenju urin še vedno uhaja, saj ektopično izvodilo sečevoda prekinja funkcionalno anatomijo mehanizma notranje mišične zapiralke sečnice. Pri takih psih lahko zdravlja izboljšajo nadzor nad uriniranjem.